

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjedniku Ivanu Brajoviću

PRIMJENjeno:	22. 10	20 18	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-01-2/18-182		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Ministru zdravlja Kenanu Hrapoviću, postavljam sledeće

POSLANIČKO PITANJE

Ministre Hrapoviću,

S obzirom da je nedavna anketa koju je prezentirao Sindikat doktora medicine, pokazala da je 90% anketiranih ljekara iskazalo nezadovoljstvo radom Ministarstva zdravlja i da gotovo isti procenat, tačnije njih 90,3%, smatra da je korupcija najizraženija u Ministarstvu zdravlja, a sa druge strane nedavni izvještaj Premijera Markovića je vaše Ministarstvo po učinku stavio na poslednje mjesto, jer ste od planiranih obaveza realizovali manje od 30%, a uz to imajući u vidu nezadovoljstvo i nepovjerenje pacijenata u naš zdravstveni sistem, pa i nosioca najviših državnih funkcija koji se, kao i njihovi članovi porodice, uključujući i vašu, liječe u inostranstvu, dakle van crnogorskog zdravstvenog sistema, da li će te kao moralan čin zbog svega ovoga podnijeti ostavku i prepusti to mjesto nekome sposobnijem.

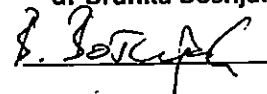
Obrazloženje ću dati na samoj sjednici.

Odgovor tražim i u pisanoj fori.

Podgorica, 22.10.2018. godine

Poslanica DF-a

dr Branka Bošnjak

Crna Gora

Ministarstvo zdravlja

Broj: 51-696/2018-2
Podgorica, 24.10.2018. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
GENERALNI SEKRETAR
-n/r generalnog sekretara-
g-dina Aleksandra Jovićevića

Bul.Sv. Petra Cetinjskog 10
PODGORICA

Predmet: *Veza Vaš akt br. 00-61-2/18-182/1 od 22.oktobra 2018.godine (naš broj 51-696/2018-1 od 23.10.2018.god)*

Poštovani g-dine Jovićeviću,

Na osnovu člana 188 stav 2 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, poslanica dr Branka Bošnjak postavila je Ministarstvu zdravlja sledeće

POSLANIČKO PITANJE:

S obzirom da je nedavna anketa koju je prezentirao Sindikat doktora medicine, pokazala da je 90% anketiranih lekara iskazalo nezadovoljstvo radom Ministarstva zdravlja i da gotovo isti procenat, tačnije njih 90,3%, smatra da je korupcije najizraženija u Ministarstvu zdravlja, a sa druge strane nedavni izvještaj Premijera Markovića je vaše Ministarstvo po učinku stavio na poslednje mjesto, jer ste od planiranih obaveza realizovali manje od 30%, a uz to imajući u vidu nezadovoljstvo i nepovjerenje pacijenata u naš zdravstveni sistem, pa i nosioca najviših državnih funkcija koji se, kao i njihovi članovi porodice, uključujući i Vašu, liječe u inostranstvu, dakle van crnogorskog zdravstvenog sistema, da li ćete kao moralan čin zbog svega ovoga podnijeti ostavku i prepustiti to mjesto nekome sposobnijem?

Na postavljeno poslaničko pitanje, na osnovu člana 191 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, Ministarstvo zdravlja daje sledeći

ODGOVOR:

Sindikat doktora medicine, inače nereprezentativan, jer već godinama unazad ne uspijeva da ispuni zakonom propisane uslove kojima se utvrđuje reprezentativnost, je sproveo anketu čiji cilj nije moguće prepoznati, niti je rezultate moguće interpretirati. Zato je samo dva dana nakon objavljenih rezultata ankete uslijedilo njihovo neubjedljivo, blijedo pojašnjenje koje, opet, nikome nije jasno. I sam predsjednik Ljekarske komore, prvi čovjek

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	2. 11. 20 18. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	02-61-2/18-182/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

strukovne organizacije koja je partner u ovom projektu, izjavio je da su rezultati prezentovani javnosti u suprotnosti sa samom idejom projekta. Na kraju, Sindikat doktora medicine zaključuje: istraživanje je sprovedeno bez namjere da se bilo ko personalno, ili neka institucija proglase krivim. Pitaćete: zašto je onda sprovedeno?

Tek iz Vašeg pitanja se stiče utisak šta je trebalo da bude rezultat sprovedenog anketiranja, a to je, vjerovatno, da se ukaže na sistemsku korupciju, a da se izbjegne priča o onoj vrsti korupcije koja najviše pogađa građane Crne Gore, a to je da pojedini ljekari za pruženu medicinsku uslugu očekuju nagradu.

O načinu na koji je sprovedeno anketiranje malo se zna. Saznajemo posredno iz saopštenja Samostalnog sindikata zdravstva koji potpisuje dr Ljiljana Krivokapić da članovi sindikata na čijem je čelu nisu učestvovali u anketiranju. Sličan odgovor je dao Sindikat zdravstva pri Uniji slobodnih sindikata u vidu saopštenja dr Vladimira Pavićevića. Ljekarska komora se takođe ograđuje od istraživanja, navodeći da kao partner na projektu nije konsultovana i da je načinom prezentacije rezultata nanijeta ogromna šteta ugledu ljekarske profesije i svim članovima Ljekarske komore. Očekujem da se o metodologiji sprovedenog istraživanja oglasi i Evropska Unija i Centar za građansko obrazovanje.

Dakle, moglo bi se zaključiti da je u istraživanju koje je sprovodio Sindikat doktora medicine, vjerovatno anketirao isključivo svoje članove, čime je objektivnost dobijenih rezultata ozbiljno dovedena u pitanje. Možda će stoga biti jasnija izuzetno visoka i visoko usaglašena uvjerenost anketiranih ljekara u postojanje korupcije u Fondu za zdravstveno osiguranje, Kliničkom centru Crne Gore i Ministarstvu zdravlja, gdje je razlika u procentima oko 1%.

Analizirajući rezultate sprovedenog anketiranja jasno se vidi da je anketa sprovedena bez poštovanja osnovnih metodoloških postulata. Postavljena pitanja su sugestibilna, navodeći na odgovore sa željenim ciljem: da se institucije sistema i ljekarska profesija prikažu u što gorem svijetlu. Kako drugačije tumačiti da se relevantnim smatraju saznanja dobijena putem glasina, gdje se 42,5% ispitanih ljekara izjasnilo da se o korupciji informiše putem glasina. I dalje sa istom namjerom se u istom setu pitanja napominje da je 23.4% ljekara imalo lično iskustvo u vezi korupcije ostavljajući na slobodno tumačenje javnosti jesu li ti ljekari bili dio koruptivnog lanca: dobijali novac/poklon za pruženu zdravstvenu uslugu ili davali novac/poklon za pruženu zdravstvenu uslugu što bi bio novi fenomen u odnosima na relaciji ljekar-ljekar!

Posebno je za ljekarsku profesiju opasan ponuđeni odgovor na pitanje identifikovanja odgovornih za korupciju gdje su anketirani ljekari sopstvenu odgovornost prepoznaju u 51.9% slučajeva, dok su pacijente kao koruptivni faktor identifikovali u 48.5% slučajeva. **Dakle, odgovornost za korupciju prema rezultatima ovog anketiranja ravnopravno snose ljekari i pacijenti! To je rukavica bačena u lice pacijentu koji već ima izgrađen visok stepen otpora prema korupciji u zdravstvu.**

Takođe, ono što može dodatno produbiti nerazumijevanje između ljekara i pacijenata je činjenica da 24% anketiranih ljekara smatra da davanje poklona/novca nije korupcija. Svaki četvrti ljekar koji je učestvovao u anketi smatra da davanje poklona/novca nije korupcija! Po meni, ovo je podatak na koji treba da reaguje i stručna i laička javnost, preispitujući još jednom strukturu ispitivanog uzorka.

Najveći broj pitanja stavlja u fokus Ministarstvo zdravlja i Fond za zdravstveno osiguranje, što pokazuje neznavenost nosilaca projekta u vezi načina funkcionisanja zdravstvenog sistema. Ministarstvo zdravlja i Fond za zdravstveno osiguranje, aktivnosti koje

su navedene u istraživanju kao sporne, sprovodi isključivo kroz angažman ljekara iz crnogorskog zdravstvenog sistema, čime se njihove aktivnosti u stručnim tijelima ovih institucija stavljaju na stub srama. To se čini smišljeno u cilju podilaženja jednom dijelu laičke javnosti, pothranjujući njihovo nezadovoljstvo u vezi sa odlukama koje ova stručna tijela donose, a koja nemaju pravo na repliku, na odbranu, na opravdanje i pojašnjenje zbog poštovanja Zakona o pravima pacijenata i Zakona o zaštiti ličnih podataka.

Dakle, rezultati ankete dodatno čine zdravstveni sistem taocem percepcije korupcije u svijetlu činjenice da je 11% ljekara bilo svjedok korupcije, ali 90% njih smatra da ona postoji, **dok je istinska stopa korupcije niska, po nekim nezvaničnim podacima ne veća od 2-3%**, što u potpunosti korespondira sa utiskom da se radi o jednoj grupi ljekara i drugih medicinskih radnika koji imaju razrađen metod iznuđivanja poklona/novca od pacijenata. To je prepoznatljivo kroz stav koji pojedini ljekari žele da nametnu javnosti- traženje poklona/novca prije pružanja medicinske usluge- to je korupcija, a davanje poklona nakon pružene medicinske usluge - smatraju poklonom.

Da je Ministarstvo zdravlja ciljna adresa Sindikata doktora medicine pokazuju rezultati ankete gdje se ono prikazuje odgovornijim u borbi protiv korupcije od Agencije za suzbijanje korupcije i tužilaštva, čija je to primarna djelatnost. Ovakve optužbe demantuje sadržaj saopštenja Agencije za suzbijanje korupcije u kome se na osnovu egzaktnih podataka kaže da su zdravstvene institucije realizovale 63% planiranih mjera iz plana integriteta čiji je cilj smanjivanje rizika od pojave korupcije, za 30% je došlo do smanjenja intenziteta u oblasti zdravstva u odnosu na 2016. godinu, te da institucije zdravstva spadaju u red bolje pozicioniranih u izvršavanju definisanih mjera.

Objavljivanje rezultata ankete nas je učinila svjedocima kako se jedna originalna ideja koja je mogla čitavom crnogorskom zdravstvenom sistemu da ponudi zdrave inpute o izbacivanju politike iz struke, pretvorila u sopstvenu suprotnost. Tako je projekat dobio karakteristike političkog instrumenta i time negirao svoju primarnu ideju datu u naslovu: Struka ispred politike. I više od toga: dodatno je stigmatizovana ljekarska profesija, za čiji se ugled resor na čijem se čelu nalazim bori svim snagama.

Što se tiče liječenja u inostranstvu- na liječenje u inostranstvo odlaze oni za koje procijeni da je potrebno kozilijum ljekara KCCG i odobri Komisija Fonda zdravstva. Činjenica da je za devet mjeseci ove godine van zemlje upućeno 2 869 građana i da je procijenjena vrijednost tih troškova oko 4.7 miliona eura, govori o tome koliko država brine o pacijentima koji se ne mogu liječiti u Crnoj Gori.

Još jednom ponavljam, na liječenje u inostranstvo idu svi kojima je to potrebno, bez obzira na vjeru, naciju, stepen obrazovanja, poziciju u društvu, političku pripadnost. Zadovoljstvo mi je da u parlamentu vidim i ljude iz pozicije i opozicije koji su se, zato što je to bilo potrebno, liječili u inostranstvu i danas su dobrog zdravstvenog stanja.

Kad je riječ o povjerenju u zdravstveni sistem i njegov kvalitet, podsjetiću vas da ono u kontinuitetu raste, kao rezultat rada i truda svih zdravstvenih radnika i donosioca odluka.

Prema istraživanju CEDEM-a koje je rađeno za potrebe projekta Health up- CAZAS iz aprila 2018.godine, 64,1% ispitanika smatra da se kvalitet zdravstvenih usluga poboljšao, 92% crnogorskih građana ima izabranog ljekara, a 73,7% bilo je zadovoljno kvalitetom pružene zdravstvene zaštite.

Takođe, CEDEM-ovo istraživanje „Političko javno mnjenje“ iz marta ove godine pokazalo je da je povjerenje u institucije zdravstvenog sistema u samom vrhu, sa 54,8%, što je

rast od 7 procentnih poena, u odnosu na istraživanje Centra za demokratiju i ljudska prava iz decembra 2017.godine.

Istraživanje CEMI-ja iz 2017. godine, pokazalo je, između ostalog da je crnogorski zdravstveni sistem opterećen, ali dostupan, te da 68.6% ispitanika smatra da može da dobije zdravstvenu uslugu kad god im je potrebna.

I na kraju, prema istraživanju Evropskog zdravstvenog potrošačkog indeksa (EHCI), koji mjeri kvalitet i dostupnost zdravstvene zaštite, crnogorski zdravstveni sistem je u 2017. godini napredovao za 9 mjesta i sa prethodnih 34. zauzeo 25. poziciju, napravivši tako najveći pomak od svih rangiranih zemalja. To je nešto što se ne može ni poreći ni osporiti, a neće se zaustaviti ni naš rad da rješavamo probleme u zdravstvu, sprovodimo reformске procese i jačamo povjerenje građana.

S uvažavanjem,

